

3. De schrijvers zullen van den prijs verstoken zijn, indien zij vóór de uitwijzing daarvan op eenige wijze bij Directeuren of bij Leden, door wie de beoordeeling geschiedt, zich hebben doen bekend worden, ten ware Directeuren het onvermijdelijk noodig geoordeeld hadden van de schrijvers nadere inlichtingen te ontvangen.

4. De antwoorden op de vragen moeten in het Nederlandsch, Duitsch, Engelsch of Fransch met een *schrijfmachine*, geschreven in *vier exemplaren*, vóór of op 31 December 1929, 5 uur n.m., vrachtvrij zijn ingekomen bij den Eersten Secretaris. Beurssteeg 4 te Rotterdam.

5. De schrijvers moeten de antwoorden niet met hun naam, maar met eene zinspreuk teekenen en in een verzegeld naambriefje, dat dezelfde zinspreuk tot opschrift heeft, hun naam en adres vermelden: het couvert mag een correspondentie-adres vermelden.

6. De antwoorden zullen alleen dan door het Genootschap ter beoordeeling worden aangenomen, indien zij niet vooraf door den druk zijn openbaar gemaakt.

7. De naambriefjes der antwoorden, waaraan de prijs is toegekend, zullen in de Algemeene Vergadering terstond geopend worden; die der antwoorden, waaraan de prijs niet is toegewezen, zullen in dezelfde Vergadering ongeopend verbrand worden.

8. Aan de schrijvers, aan wier antwoorden de prijs is toegekend, zal daarvan ten spoedigste kennis worden gegeven. Zij zullen den prijs zoo spoedig doenlijk bij den Eersten Secretaris kunnen ontvangen, tegen afgifte van een bewijs van ontvangst.

9. Wanneer een antwoord, waaraan de prijs is toegekend, door twee schrijvers is ingeleverd, zullen de schrijvers de vrijheid hebben om twee gedenkpenningen, ieder de helft der waarde bedragende, te vragen.

10. Indien twee antwoorden, op een en dezelfde vraag ingezonden, beide de bekroning waardig worden geoordeeld, zal aan beide een prijs worden toegekend.

11. Het Genootschap zal alle ingekomen antwoorden, welke het den prijs heeft waardig gekeurd, zoo spoedig mogelijk doen drukken en uitgeven, *mits* in het geval dat de Algemeene Vergadering terstond na de bekroning de wenschelijkheid van het aanbrengen van eenige wijziging uitsprak, overeenstemming daaromtrent met den bekroonde bereikt is.

12. Van de gedrukte exemplaren hunner verhandeling zal het Genootschap er *twaalf* den bekroonde aanbieden.

Deze bepalingen gelden, behalve wat den datum van 31/12 1929 betreft, ook voor de drie andere vragen 1927.

DR. H. K. DE HAAS.

De Prijsvraag van het Bataafsch Genootschap. — Wij zijn zeer verheugd over het uitschrijven van de Prijsvragen van het Bataafsch Genootschap over de Flora en de Fauna van De Beer. Deze Beer is al dikwijls in ons Tijdschrift geroemd en nog lang niet genoeg. Wij hopen dat de antwoorden op de prijsvragen nu eens precies zullen aantonen van hoe groot belang de afgesneden neus van het Zuid-Hollandsch duin is, die is vastgegroeid aan het eiland Rozenburg. Het is inderdaad een natuurmonument van den allereersten rang, zoowel floristisch als faunistisch en als geologische formatie. Alleen wanneer de betekenis ervan duidelijk in het licht gesteld wordt, mogen wij hopen, dat de Beer in lengte van dagen ongestoord moge blijven voortbestaan onder den dichten rook van Rotterdam en den Waterweg.

Het is niet mogelijk, dat één mensch hoe knap en vlijtig ook een dezer monografieën zou kunnen samenstellen. Samenwerking is dan ook geoorloofd, zelfs, naar ik geïnformeerd heb, van eventueel meer dan twee personen, maar dan moet die groep het onder elkaar eens worden, hoe zij de prijs, de huid van den beer, verdeelen. Dit is echter van minder belang, de hoofdzaak is, dat wij een volledige natuurhistorische beschrijving krijgen van een belangrijk natuurmonument, dat daardoor dan meteen bevestigd wordt. Het is Staatsdomein.

T.

Mierentabel. — Van Dr. Stårcke's Mierentabel zijn nog eenige overdrukken beschikbaar. Ze wordt u toegezonden op ontvangst van een postwissel groot f 1.— of storting van een gelijk bedrag op postgiro 16373 Jac. P. Thijsse, Bloemendaal.

T.

Vare, redde legiones. — „Heidemaatschappij wat is er terecht gekomen, van de kapitalen, gestoken in ontginningen, wat hebt gij gedaan aan het Nederlandsche landschap?

Deze vraag wordt gesteld door den heer Henri Polak in het Handelsblad, naar aanleiding van een groven aanval, die een ambtenaar van de Heidemaatschappij in den Nieuwen Rotterdammer doet op de beweging voor het Behoud van Natuurschoon. Polak's vraag is niet gemakkelijk te beantwoorden en wij zullen ons er voorloopig ook niet in verdiepen. Wat ons thans van meer belang lijkt, is het feit, dat in ons kleine dichtbevolkte land met zijn velerlei nooden en behoeften geen plaats is voor vijandige tegenstellingen tusschen lichamen, die het openbaar welzijn behooren te bevorderen. De zeer aangename en vruchtbare samenwerking van de Directie van het Staatsboschbeheer met de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten bewijst voldoende, dat naast ontginning en bebossching toch nog behoorlijk en ernstig aandacht kan worden geschonken aan het behoud van natuurschoon en wat meer is aan het behoud van de Nederlandsche Flora en fauna. Iedereen is tegenwoordig voor het behoud van natuurschoon, zelfs de Troonrede van verleden jaar. Maar hoe kunnen de opvattingen van natuurschoon verschillen! Er is Heidemaatschappij-natuurschoon; Rijwielbond-natuurschoon, Gedeputeerde-Staten-natuurschoon, Biologen-natuurschoon, Schilders-natuurschoon, Dichters-natuurschoon, Archaeologen-natuurschoon, nog een half dozijn andere en bovendien Natuurmonumenten-Natuurschoon, dat al de vorige in zich behoort te vereenigen. We weten nu al ruim twintig jaar lang, dat dit niet gaat zonder eenige strubbeling, maar gaandeweg beginnen die categorieën elkander toch wel te begrijpen en zelfs te waardeeren en het is te hopen, dat de stormen in den Nieuwen Rotterdammer en in het Handelsblad ten slotte ook eenige opluchting mogen brengen in de richting van de Heidemaatschappij. Volledigheids-halve noem ik tegenwoordig altijd naast het Behoud van Natuurschoon ook het Behoud van onze Flora en Fauna want negentienden van de hierboven genoemde voorvechters van natuurschoon zou het volkomen koud laten, wanneer de helft van onze wilde plantensoorten, van onze in het wild levende zoogdieren, negentig percent van onze insecten, en andere diergroepen zelfs in hun geheel van onzen vaderlandschen bodem verdwenen. En dat gebeurt toch bij de ontginning van de „woeste gronden,” het dempen van „waardeloze plassen”. De lichamen, die zich daar mee bezig houden, behooren zich terdege af te vragen of zij medeplichtig willen zijn aan den ondergang van de Nederlandsche Flora en Fauna. En de Biologen mogen geen gelegenheid laten voorbijgaan, om de belangrijkheid en de schoonheid van onze dieren en planten aan te toonen. Want ik geloof toch werkelijk, dat de meeste zonden, die begaan zijn aan ons Hollandsch landschap, aan onze Flora en Fauna, gepleegd zijn in onwetendheid. JAC. P. THUSSE.

De Mol op Walcheren. — „De mol komt overal in ons land voor”, stond er in ons leerboek, en wij moesten er bijschrijven: „behalve op Walcheren”. Dit bijschrift is sedert 1890 niet meer noodig, want in dat jaar vertoonden zich de mollen bij Sloedam en iederen volgende zomer zag men de molshoopen dieper het eiland in. Ongeveer 1895 waren de mollen over het kanaal gekomen; men zag ze toen langs het westerlijke jaagpad tusschen Vere en Middelburg. Thans zijn ze over het geheele eiland verspreid, vooral in de bosschen bij Domburg. In 1925 zag ik daar eens op Westhove 12 mollen op een oppervl. van $\pm 1 \text{ M}^2$. Overal werd het mosdek opgelicht en opengescheurd.

Met deze overbevo'king staat misschien in verband het besluit van een Zeeuwsche Landbouw Mij. om verlof aan te vragen tot het verdelfen van mollen. Zou iemand van Walcheren niet eens kunnen meedeelen, welke schade de mol daar aangericht heeft?

October 1927.

G.

Bijen en Heide. — Naar aanleiding van Uw artikeltje over „De heide en de Honingbij” wijs ik U even op het volgende. — U zegt . . . „en de bijen kunnen alweer niet buiten de heide.” Dit is niet juist, want alle bijen uit deze streek, dus West-Zeeuwsch-Vlaanderen, komen nooit op de heide. Ik beweeg mij nu reeds meer dan tien jaar onder bijna alle inkers uit het district en mij is maar één geval bekend, dat de heide bezocht werd. En de bijen houden zich hier uitstekend, van achteruitgang is niets te merken en vreemde volken worden nooit ingevoerd. In deze streek valt de dracht op bessen, groote fruit, koolzaad, paardebouwen, witte klaver, paardebloem, misschien een weinig op de roode klaver van de tweede snede en verder op alle honiggevend „onkruid” vooral Aster Tripo-